

גיליון הורים פרשת קרח

שלום להורים היקרים,

פרשתנו נפתחת במחלוקת קורח ועדתו ועונשם, תלונת עם ישראל על משה ואהרן, המגיפה והקטורת שהבדילה בין החיים למתים, המטה הפורח לבחירת הכהונה, משמרות הקודש ושכר הכהנים והלוויים.

שואל רש"י: "וקרח שפיקח היה, מה ראה לשטות הזו?" משיב רש"י: אלא עינו הטעתו. ראה שלשלת גדולה עומדת הימנו, שמואל ששקול כנגד משה ואהרן, שנאמר: "משה ואהרן בכהניו ושמואל בקראי שמו" (תהלים צט ו). אמר: בשבילו אני נמלט. וכ"ד משמרות עומדות מבני בניו שכולם מתנבאים ברוח הקודש. אמר: אפשר הגדולה הזו עתידה לעמוד ממני - ואני אובד?! לכך נשתתף לבוא לאותה חזקה, ששמע מפי משה שכולם אובדים ואחד נמלט - "והיה האיש אשר יבחר ה' הוא הקדוש", טעה ותלה בעצמו, ולא ראה יפה, לפי שבניו היו עושין תשובה ומשה היה רואה יפה (תנחומא ה).

ומדוע נאמר במסכת אבות(ה,יז) "... איזו היא מחלוקת שהיא לשם שמים, זו מחלוקת הלל ושמאי ושאינה לשם שמים, זו מחלוקת קרח וכל עדתו" ולא נאמר "זו מחלוקת קרח ומשה" אלא שכוונתם של קרח ועדתו לא היתה לשם שמים אלא שגם בינם לבין עצמם היו חילוקי דעות על הכבוד שחיפשו לעצמם אלא שהם התאחדו לחלוק על משה.

- לקראת השבת מצורפים ארבעה סיפורים
- סיפור א' – אוצרותיו של קורח
- סיפור ב' - מסירת דין לשמים
- סיפור ג' – ההבדל בין אשת און בן פלת לאשת קורח
- סיפור ד' - לשקר של קורח אין רגלים

סיפור א' לשולחן שבת

במדרש (במדבר רבה י"ח) מסופר כי קורח היה ממונה על אוצרותיו של פרעה מלך מצרים ומשם נטל את כל עושרו הרב, ודרשו חז"ל על קורח את הפסוק (ירמיהו י"ז) "עושה עושר ולא במשפט בחצי ימיו יעזבנו ובאחריתו יהיה נבל". ויש להבין מדוע חז"ל אומרים עליו שלא עשה כמשפט, והלא קורח אסף את עשרו מפרעה ומביתו ואם כן מה פשעו ומה חטאתו? (אתר dvar-tora)

הדבר יבואר עפ"י משל: ליהודי אחד היה בית מזיגה שם נהגו כל האיכרים הגויים לסיים את יום עבודתם בכוסית משקה חריף. פעם אחת ביום השוק התאספו ובאו אל בית המזיגה הרבה איכרים וביקשו לשותות. מזג להם בעת הבית יי"ש ביד נדיבה, כוסית רדפה כוסית ובקבוק גרר בקבוק, ועד מהרה הפכו הללו לשיכורים. לפתע הבחין בעל הבית בגנב השולח ידו אל צרורותיהם של השיכורים ומבקש לקחת מהם את ממונם. התנפל בעל הבית על הגנב, תפסו בדש בגדו והוציאו מבית המזיגה בכח. תמה הגנב: מדוע אתה מתנפל עלי? והרי לא נטלתי ממך דבר. השיב לו בעל בית המזיגה: שוטה שכמותך, אם אתה גונב מהם אתה גם גונב ממני, שהרי אם לא יהיה בכליהם כסף איך ישלמו לי על כל מה ששתו והשתכרו?

כן הוא הנמשל: כאשר נטל קורח את ממונו של פרעה נמצא נוטל בעקיפין את ממונם של ישראל, שהרי הקב"ה הבטיח להם "ויצאו ברכוש גדול" ואם כן מה שנטל קורח מפרעה גרע לבני ישראל מביזת מצרים. משלי המגיד מדובנא

סיפור ב' לשולחן שבת

כשעדת קורח מרדה במשה רבינו ויצאה נגד שליחותו, מסר משה רבינו את דינו לשמים וממרום הוכחה צדקתו. כך גם במעשה שלפנינו:

הגאון הקדוש רבי ניסים ביתאן זצ"ל מג'רא היה יושב על התורה ועל העבודה, ולפרנסתו היה קונה צמר ונותן לערבי אחד לארוג ממנו טליתות. הערבי היה מביא לרב את האריגים והרב היה מוכרם ומתפרנס בדחקות, ובלבד שיוכל להמשיך ולעסוק בתורה הקדושה בקדושה ובטהרה. באו ואמרו לרב: "דע לך, שהערבי מרמה אותך. הוא גונב ממך צמר, ומוכרו. אינו משתמש בכולו לאריגת הטליתות!". אבל הרב מיאן להטות אוזן לדיבה, והאמין לערבי שאינו מועל באימונו ואינו שולח יד. ברם, הרינונים לא פסקו. דורשי טובתו של הרב באו והעידו שהערבי מוכר מן הצמר והביאו שמות הקונים, מועדים ומחירים. ניכרים היו דברי אמת. קרא הרב לערבי, שהכחיש את הדברים מכל וכל, נשבע בכל הקדוש לו וזעק חסם על החשד בכשרים והטלת הרב. אמר לו הרב: "אף אני לא האמנתי למציאי הדיבה - וגם כעת אני מושכנע בדעתך. לפיכך, לא אחדל לסחור עימך". נהרו פניו של הערבי... "אבל", "הוסיף הרב ואמר, "מכיון שנשבעת באלוקים, אף אני אמסור לפניו את דיני. אם אומנם מעלת בצמר ומכרת ממנו, יענישוך כרשתך. ואם שקר ענו בך, לא יקרך כלום. מן השמים יוכיחו הצדק עם מי". לא עברו שלושה ימים, והערבי מת מיתה חטופה. נרעשו הכל, הקונים באו והודו שקנו סחורה גנובה, הוברר שהערבי מעל ושם שמים התקדש בקרב יהודים ונוכרים כאחד (מעייני השבוע)

סיפור ג' לשולחן שבת

המדרש מתאר את ההבדל בין אישתו של קורח לבין אישתו של און בן פלת עפ"י הפסוק במשלי (יד, א) "חַכְמוֹת נְשִׁים בְּנִתָּה בֵּיתָה וְאַנְלֹת פִּיֶּיךָ תִּהְיֶינָה סִנְיָה" (סנהדרין קי). אשתו של קרח אמרה לו: ראה מה עשה משה, הוא עצמו נהיה למלך ולקח את שרביט המלוכה שזה התואר הכי גבוה "ויהי בישורון מלך". לאחיו אהרן נתן מינוי של כהן גדול הלבישו בשמונה בגדי כהונה העשויים מתכלת וזהב והושיבו ככלה באהל מועד. לבני אחיו מינה סגני כהונה. כשאדם הביא תרומה, אמר משה התרומה תהיה לכהן שהוא אהרן אחיו. כשהביא אדם מעשר ראשון שזה מיועד לכם הלויים ואתם מקבלים, אמר משה ללויים תנו עשירית ממה שקבלתם לכהן כדין תרומת מעשר שהלוי צריך להפריש מזה עשרה אחוז ולתת לכהן. לוקחים לעצמם את כל הקופה. ועוד - שגזז שערתכם בשעת חנוכת המזבח, כמו שנאמר: "והעבירו תער על כל בשרם" (ח ז). והוא מלגלג עליכם כאילו אתם שוטים חסרי דעה ואינכם נחשבים בעיניו מאומה. עיניו נתן בשעריכם כדי שלא תהיו יפים כמותו ולכן קירח אתכם.

אמר רב: און בן פלת - אשתו הצילתו. אמרה לו: מה יצא לך מהמחלוקת, אם ינצח משה מכל מקום אתה תלמיד, ואם ינצח קרח אתה תלמיד, מה לך בשררה זו, הרי אתה רק סגן ותשאר בעמדתך א"כ למה לך להכניס את ראשך במחלוקת זו? אי לכך אני מציעה לך שתשאר מחוץ לעניינים עד שהמחלוקת תשקע. ומי שינצח במערכה אתה תהיה סגנו. שאם תביע עמדה עם צד אחד, אם הוא לא יזכה במערכה אתה תמצא את עצמך מחוץ למשרה הנכבדה שלך. ראה בעיני שכלו והבין שהצדק עם אשתו. אמר לה: מה אעשה, אני הייתי עמהם בעצה ונשבעתי להם שאם יקראוני אלך עמהם, אני מראשי המהפכה ונשבעתי להם אמונים וכיצד יכול אני לסגת ולהפך אמונים? אמרה לו אשתו: אני יודעת שכל העדה כולם קדושים וצנועים, דכתיב: "כי כל העדה פלם קדשים" (טז ג). ולא יכנסו אלי אם אני פרועת שיער, בגלל מעלתם זו יש לי דרך כיצד להוציא אותך מתוך החבורה הזו מבלי שהם יוכלו לבוא אליך בטענות. השקתה אותו יין לרויה עד שהשתכר והשכיבה אותו לישון בפנים בתוך הבית. ישבה על פתח הבית וסתרה את שערות ראשה, כל מי שבא לקרוא לאון רואה את ראשה פרוע וחוזר לדרכו מכיון שראה שאין אשתו שומרת על דת ישראל. בנתיים עד שאון התעורר משכרותו נבלעו קרח ועדתו באדמה אשר פצתה את פיה, עליה נאמר הפסוק: "חכמת נשים בנתה ביתה" (סנהדרין קט).

סיפור ד' לשולחן שבת

לשקר של קורח אין רגלים

"ובמושב לצים לא ישב" (תהלים א א) - זה קרח שהיה מתלוצץ על משה ואהרן. מה עשה? כינס את כל הקהל, שנאמר: "ויקהל עליהם קרח את כל העדה" (טז יט). אמר להם: אלמנה אחת היתה בשכונתי ועמה שתי נערות יתומות, והיתה לה שדה אחת. באה לחרוש, אמר לה משה: "לא תחרש בשור ובחמר יחדו" (דברים כב י). באה לזרוע, אמר לה משה: "שדך לא תזרע כלאים" (ויקרא יט יט). באה לקצור ולעשות ערימה, אמר לה: הניחי לקט שכחה ופאה. באה לעשות גורן, אמר לה: תני תרומה ותרומת מעשר, מעשר ראשון ומעשר שני ומעשר עני. הצדיקה עליה את הדין ונתנה לו. מה עשתה? מכרה את השדה ולקחה שתי כבשות ללבוש מגיזותיהן ולהנות מפירותיהן. כיון שילדו, בא אהרן ואמר לה: תני לי את הבכורות, שכך אמר הקב"ה: "כל הבכור אשר יולד

בבקרך ובצאנך הזכר תקדיש לה' אלהיך (דברים טו יט). הצדיקה עליה את הדין ונתנה לו. הגיע זמן גיזה וגזזה אותן, אמר לה: תני לי את ראשית הגז, שכן אמר לי הקב"ה: **"וראשית גז צאנך תתן לו"** (דברים יח ד). אמרה: אין לי כח לעמוד בפני האיש הזה, אלא הרי אני שוחטת אותן ואוכלת אותן. כיון ששחטה אותן, בא אהרן ואמר לה: תני לי הזרוע והלחיים והקבה, אמרה לו: אף על פי ששחטתי אותן לא נצלת מידך? הרי הן עלי חרם! אמר לה: אם כן, תני לי הכל, שכך נאמר: **"כל חרם בישראל לך יהיה"** (יה יד). נטל אותן והלך לו, והניחה בוכה היא ושתי בנותיה. האם הגון לעשות כן לאלמנה ואומללה ועלובה? כל כך הם עושים ותולים עצמם בקדוש ברוך הוא. מכאן שהיה קרח ליצן (מדרש שוחר טוב מזמור א).

והרי עדיין לא נצטוו ישראל על מצוות התלויות בארץ, כגון תרומות ומעשרות אלא עד לאחר כניסתן לארץ, ורק לאחר ארבע עשרה שנה שיהושע כבש וחילק את הארץ התחייבו במצוות התלויות בארץ. והרי הם היו במדבר ומהיכן קיבלה האלמנה שדה ונתחייבה בכל המצוות הללו?! אלא ודאי בדא אותן קרח מליבו ומרעה אל רעה יצא להופיע בפני הקהל בדברי רהב וליצנות נגד משה ואהרן מנהיגי העם וכך כל אדם שמחפש תואנה נגד ה' ושליחיו.

מתכוננים לפרשה תשובות לשאלות:

מחלוקת קרח ועדתו

במדרש תנחומא מסופר: "ויקח קרח. לקח טליתו והלך לטל עצה מאשתי. בשעה שאמר ליה הקדוש ברוך הוא למשה קח את הלונים מתוך בני ישראל וטהרת אותם" מיד עשה משה כן לקרח (לגלג את כל שערות גופו גם את הראש והפנים). התחיל (קרח) לחזר על כל ישראל, לא היו מפירין אותו. אפרו לו: מי עשה כך כף. אמר להם: משה עשה בי כף, ולא עוד אלא נטלוני ביד רגלי והיו מניפין אותי ואומרים לי, הרי אתה טהור. והביא את אהרן אחיו וקשטו ככלה והושיבו באהל מועד. מיד התחילו שונאי משה להתגרות בו את ישראל, ואמרו, משה מלך, ואהרן אחיו פהו גדול, ובני אהרן סגני כהנה. תרומה לפהו, מעשר ראשון לפהו, עשרים וארבע מתנות לפהו. מיד, ויקהלו על משה ועל אהרן וגו'.

ובמדרש רבה נכתב: "ויקח קרח, מה פתיב למעלה מן הענן (בפרשה הקודמת) "ועשו להם ציצת", קפץ קרח ואמר למשה טלית שפלה תכלת מהו שיהא פטורה מן הציצית, אמר לו תייבת בציצית. אמר לו קרח טלית שפלה תכלת אין פוטרת עצמה, אך בעה חוטין פוטרות אותה. בית מלא ספרים מהו שיהא פטור מן המזוזה, אמר לו תיב במזוזה, אמר לו, כל התורה פלה מאתים ושבעים ותמש פרשיות אינה פוטרת את הבית, פרשה אחת שבמזוזה פוטרת את הבית, אמר לו דברים אלו לא נצטוו עליהן, ומלכף אתה בודאן"

פרשת קרח מתחילה עם ניסיונו של קרח לבצע "הפיכה" ומסופר במדרש: "מה ראה קרח לחלוק עם משה, נתקנא על נשיאותו של אליצפן בן עוזיאל, שמינהו משה נשיא על בני קהת על פי הדבור. אמר קרח, אחי אבא ארבעה היו, שנאמר ובני קהת וגו' (שמות ו, יח), עמרם הבכור נטלו שני בניו גדולה, אחד מלך ואחד כהן גדול, מי ראוי ליטול את השניה, לא אני, שאני בן יצהר שהוא שני לעמרם, והוא מנה נשיא את בן אחיו הקטן מכולם, הריני חולק עליו ומבטל את דבריו.

- למה התורה לא הזכירה "בן יצהר בן קהת בן לוי בן יעקב" ונכתב רק "בן יצהר בן קהת בן לוי", ולא עד יעקב אבינו? (רש"י טז,א) ולא הזכיר בן יעקב, שבקש רחמים על עצמו (ד) שלא יזכר שמו על מחלוקתם, שנאמר ובקהלם אל תחד כבודי (בראשית מט, ו), והיכן נזכר שמו (ה) על קרח, בהתיחסם על הדוכן בדברי הימים, שנאמר בן אביאסף בן קרח בן יצהר בן קהת בן לוי בן ישראל (דברי הימים א, ו, כבככ). תנחומא ד:
- למה "דתן ואבירם" השתתפו עם קרח במחלוקתו, ומה לומדים מכך? (רש"י טז,א) בשביל שהיה שבת ראובן שרוי בחנייתם תימנה, (ו) שכן לקהת ובניו החונים תימנה, נשתתפו עם קרח במחלוקתו, (ז) אוי לרשע אוי לשכנו.
- אל המחלוקת הצטרפו עוד מאתים חמישים אנשים. מה היה מעמדם? (טז,ב) נשיא העדה, קריאי מועד אנשי שם
- כתוב בפס' "ויקהלו על משה ואהרן ויאמרו אליהם רב לכם כי כל העדה כלם קדשים" וכו', למה התכוונו באמרם "רב לכם"? (רש"י טז,ג) הרבה יותר מדאי לקחתם (מ) לעצמכם גדולה:
- למה התכוונו קרח ועדתו באמרם "כל העדה כלם קדשים"? (רש"י טז,ג) כולם שמעו (ג) דברים בסיני מפני הגבורה (תנחומא ד):
- משה רבינו נופל על פניו מצער על המחלוקת הנוספת ומנסה לדחות את קרח ועדתו למחרת כדי שאולי יחזרו בהם מטעות ומרדיפת הכבוד. מה צריכים החולקים על משה להביא למחרת בבוקר והקב"ה יבחר ביניהם? (טז,ו) כל אחד יביא איתו מחתה עם גחלי אש וקטורת
- מה אומר משה רבינו לקרח? (טז,חיא) הקב"ה זיכה אותך כלוי לעבוד במשכן יחד עם כל שבט לוי וכעת אתה מבקש גם כהונה במקום אהרון?

- שואל רש"י: "וקרח שפיקת היה, מה ראה לשטות הזו?" משיב רש"י: אלא עינו הטעתו. ראה שלשלת גדולה עומדת הימנו, שמואל ששקול כנגד משה ואהרן, שנאמר: "משה ואהרן בכהניו ושמואל בקראי שמו" (תהלים צט ו). אמר: בשבילו אני נמלט. וכ"ד משמרות עומדות מבני בניו שכולם מתנבאים ברוח הקודש. אמר: אפשר הגדולה הזו עתידה לעמוד ממני - ואני אובד! לכן נשתתף לבוא לאותה חזקה, ששמע מפי משה שכולם אובדים ואחד נמלט - "והיה האיש אשר יבחר ה' הוא הקדוש", טעה ותלה בעצמו, ולא ראה יפה, לפי שבניו היו עושים תשובה ומשה היה רואה יפה (תנחומא ה).
- כתוב בפס' "וישלח משה לקרא לדתן ולאבירם" מה לומדים מכאן? (רש"י טז,יב) שאין מחזיקין במחלוקת, שהיה משה מחזר אחריהם להשלימם בדברי שלום (סנהדרין קי):
- מה הפירוש בדברי דתן ואבירם "העיני האנשים ההם תנקר לא נעלה"? (רש"י טז,יד) אפילו אתה שולח לנקר את עינינו אם לא נעלה (ה) אליך, לא נעלה

10. משה רבינו מצטער וכועס מאוד על כך . מדוע משה רבינו מבקש מהקב"ה לא לקבל את מנחתם? (טז, טז) על כפיות טובה שלא קיבל שום טובת הנאה מהם ולא גרם לאף אחד מהם נזק

מובא בגמרא : "אמר רב: און בן פלת - אשתו הצילתו".

אמרה לו אישתו של און בן פלת - והרי אינך הנשיא כעת וגם אם קרח יהיה המנהיג אתה תישאר מאחור ולכן אין סיבה להיכנס למחלוקת. און ראה שאישתו צודקת אך לא ידע מה לעשות עם חבריו שהבטיח להם שיצטרף. השיבה לו אישתו בהכמה שהיא תטפל בבעיה. ומה עשתה? השקתה את בעלה יין עד שנרדם ועמדה בפתח האוהל ומסרקה שערותיה כך שלא יוכלו הגברים להיכנס לקרוא לו כשרואים אישה בלי כיסוי ראש. ואכן, כשהגיעו קרח ועדתו לקרוא לאון שנרדם וראו את אישתו הלכו משם וכך ניצל און. על כך נאמר בספר משלי שכתב שלמה המלך "חכמת נשים בנתה ביתה".

עונשם של קורח ועדתו

1. כתוב בתורה 'ויקהל עליהם קרח את כל העדה', איך גרם קרח לעדה כולה "להקהל" עליהם? (רש"י טז, טז) בדברי ליצנות, כל הלילה הוא (כ) הלך אצל השבטים ופתה אותם, כסבורין אתם שעלי לבדי אני מקפיד, איני מקפיד אלא בשביל כלכם, אלו באין ונוטלין כל הגדולות, לו המלכות ולאחי הכהונה, עד שנתפתו כלם (תנחומא שם):
2. ה' אומר למשה "דבר אל העדה לאמר העלו מסביב למשכן קרח דתן ואבירם" מה הפירוש "העלו"? (רש"י טז, טז) כתרנומו אסתלקו, (ס) מסביבות משכן קרח
3. מה אומרים משה ואהרן לקב"ה? השלימו: ויאמרו לְכָל בָּשָׂר _____ תקצצו (טז, טז) ויאמרו
4. הקב"ה מצווה את משה לדבר אל עדה שיתרחקו מסביב לקרח, דתן ואבירם. משה רבינו רוצה לפתוח להם פתח לתשובה והולך עם כל זקני ישראל אליהם. דתן ואבירם יצאו עם בני משפחותיהם ועמדו ניצבים בחוצפה מחוץ לאוהל. מה התנאים שאומר משה רבינו? כתבו במילים שלכם. (טז, כט"ל) אם _____ אז תדעו שהקב"ה לא שלח אותי ואם _____ אז תדעו שהקב"ה שלח אותי
5. כתוב בפס' 'ויקם משה וילך אל דתן ואבירם' למה משה עושה זאת? (רש"י טז, טז) כסבור שישארו פנים, ולא עשו (במ"ד יח, יב):
6. כתוב בפס' 'ודתן ואבירם יצאו נצבים פתח אוהליהם ונשיהם ובניהם וטפם', מה הפירוש "יצאו נצבים"? (רש"י טז, טז) בקומה זקופה (ע) לחרף ולגדף (תנחומא ח), כמו ויתיצב ארבעים יום (שמואל"א יז, טז), (פ) דגלית:

אמר משה, הואיל ולא רצו לְבֹא, אָנִי אֶלְךָ אֶצְלֶם, אוֹלֵי יִתְבַּשְׂרוּ וַיַּחֲזְרוּ בָהֶם, שִׁנְאַמְרֵי: וַיִּקָּם מֹשֶׁה וַיֵּלֶךְ אֶל דָּתָן וְאַבְיָרִים. כְּשָׂרְאוּ אוֹתוֹ, הִתְחִילוּ לְחַרֵּף וּלְגַדֵּף, שִׁנְאַמְרֵי: וְדָתָן וְאַבְיָרִים יֵצְאוּ נֹצְבִים. וְכִי יוֹשְׁבֵינָם אוֹ כוֹרְעֵינָם אוֹ נוֹפְלֵינָם יוֹצְאֵינָם בְּנֵי אֲדָם. אֶלֶּא מִלְמַד שֵׁיִצְאוּ כְּשֵׁהוּן מִחֲרָפֵינָם וּמִגְדָּפֵינָם, ... אָמַר רַבִּי בְּרַבְּיָה, כְּמָה קִשָּׁה הַמְחַלֵּקֶת, שְׂבִית דִּין שֶׁל מַעֲלָה אֵין קוֹנְסֵין אֶלֶּא מִבְּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וּמַעֲלָה, וְבֵית דִּין שֶׁל מִטָּה מִבְּן שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה. וּבְמַחֲלָקֶתוֹ שֶׁל קִרְחַ, תֵּינִיקוֹת בֶּן יוֹמָן נִשְׂרָפוּ וְנִבְלְעוּ בְּשָׂאֹל תַּחְתִּית, דְּכַתִּיב: וְנִשְׂיָהֶם וּבְנֵיהֶם וְטַפָּם, וַיִּרְדּוּ הֵם וְכָל אֲשֶׁר לָהֶם.

7. מה קורה לאחר שמשה רבינו מסיים את דבריו? (טז, לא-לד) האדמה פצתה את פיה ובלעה את קרח, דתן ואבירם וכל אשר להם.
8. מה עושים בני ישראל שעמדו מסביב? (טז, לד) בורחים מפחד שלא יבלעו גם הם
9. מהו עונשם של מאתיים וחמישים האנשים שחיפשו מעמד? (טז, לה) אש יצאה מהמשכן ושרפה אותם
10. מה מצווה הקב"ה לעשות עם המחנות המאתיים וחמישים מקטירי הקטורת? (יז, ג) לרקע אותם ציפוי למזבח
11. כתוב בפס' 'ועשו אתם רקעי פחים צפוי למזבח' לאיזה מזבח הכוונה כאן? (רש"י יז, ג) למזבח הנחשת
12. מה הזיכרון מריקוע המחנות למזבח (שני דברים)? (יז, ה) שלא יקרבו זר (שאינו כהן) להקטיר קטורת ולא תהיה כמחלוקת קרח ועדתו
13. נאמר על המחנות שעושים מהם רקעי פחים 'ויהיו לאות לבני ישראל' מה הפירוש 'ויהיו לאות'? (רש"י יז, ג) לזכרון, שיאמרו אלו היו מאותן שנחלקו על הכהונה ונשרפו:

תלונת עם ישראל המגיפה והקטורת

1. עם ישראל שב בתלונה לאחר מותם של קרח ועדתו על כך שמשה ואהרן גורמים למותם של עם ה'. הקב"ה כועס על חוצפתם כיוון שכל מי שמת עד כה ניסה למרוד בקב"ה ופורצת מגפה בעם. מה עושה אהרן עפ"י עצת משה אחיו? (יז, יא-יב) רץ אל תוך הקהל עם עם מחתה, גחלי אש וקטורת ומכפר על העם.
2. היכן עומד אהרן הכהן עם הקטורת? (יז, יג) בין המתים ובין החיים
3. נאמר על אהרן 'ויעמד בין המתים ובין החיים ותעצר המגפה' מה הפירוש 'ויעמד בין המתים ובין החיים'? (רש"י יז, יג) אחז את המלאך והעמידו (ח) על כרחו, אמר לו המלאך הנח לי לעשות שליחותי, אמר לו, משה צוני לעכב על ירך, אמר לו, אני שלוחו של מקום ואתה שלוחו של משה, אמר לו, אין משה כלום מלבדו אלא מפי הגבורה, אם אין אתה מאמין, הרי הקב"ה ומשה אל פתח אוהל מועד בוא עמי ושאל, וזהו שנאמר וישב אהרן אל משה. דבר אחר, למה בקטרת, (ט) לפי שהיו ישראל מליזין ומרננים אחר הקטורת לומר, סם המות הוא, על ידו מתו נדב ואביהוא, על ידו נשרפו חמשים ומאתים איש, אמר הקב"ה תראו שעוצר מגפה הוא (מכילתא ויסע פ"ו), והחטא הוא הממית

המטה הפורח

1. הקב"ה רוצה שעם ישראל יאמין בבחירת אהרון לכהן במשכן. מה יהיה המבחן? (ז,טז) כל שבט ירשום את שמו על מטה ויביא למשה. יחד כולם יכניסו את המטות למשכן. השבט שהמטה שלו יפרח הוא השבט הנבחר. אהרון היה נציג שבט לוי
2. מה קורה למחרת עם המטות? (ז,כב) כד) מטה אהרון פרח הוציא פרחים ושקדים
3. מה מצווה הקב"ה לעשות עם מטה אהרון? (ז,כד) לשמור אותו באוהל מועד תזכורת לבני ישראל על בחירת אהרון הכהן
4. כתוב בפס' "ויאמר ה' אל משה השב את מטה אהרון לפני העדות למשמרת לאות לבני מרי" מה הפירוש "למשמרת לאות"? (רש"י ז,כד) לזכרון, שבחתי באהרון הכהן, (מ) ולא ילוננו עוד על הכהונה

משמרות הקודש

1. בני ישראל פונים אל משה על פחדם מלהתקרב אל הקודש ולמות והקב"ה מצווה על משמרת הקודש שתורכב מהכהנים והלוויים. מה תפקידם העיקרי? (יח,ג) לדאוג שאף אחד לא יתקרב אל המשכן ואל כלי הקודש
2. מה הכוונה "וישרתוך" שנאמר על הלוויים? (רש"י יח,ב) בשמירת השערים, ולמנות מהם גזברין (ק) ואמרכלין;
3. מה עונשו של מי שיגע או יתקרב למקום שאסור לו להיות שם (גם לכהנים בקודש הקודשים גם ללוויים במגע בכלי הקודש וכניסה לקודש וגם לישראלים)? (יח,ז) מוות

שכר הכוהנים

1. התורה עוברת לפרט את שכרם של הכהנים עבור עבודתם במשכן כיוון שאינם יכולים לעבוד בעבודות אחרות ולהתפרנס. הפרשה מפרטת חלק מתוך עשרים וארבע מתנות הכהונה. השלימו:

מִן הָאֵשׁ _____ אֲשֶׁר יָשִׁיבוּ לִי - קורבנות שלמי ציבור, מנחות, חטאת, אשם וגזל הגר (יח,ט) מִן הָאֵשׁ כָּל קֶרְבָּנָם לְכֹל מִנְחָתָם וְלְכֹל חֲטָאתָם וְלְכֹל אֲשָׁמָם אֲשֶׁר יָשִׁיבוּ לִי - קורבנות שלמי ציבור, מנחות, חטאת, אשם וגזל הגר

וְזֶה לֶף תְּרוֹמַת _____ לֶף נְתַתִּים - (קורבנות תודה, שלמים ואיל נזיר) (יח,יא) וְזֶה לֶף תְּרוֹמַת מִתְּנֵם לְכֹל תְּנוּפֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֶף נְתַתִּים - קורבנות תודה, שלמים ואיל נזיר)

כָּל חֶלֶב _____ אֲשֶׁר יִתְּנוּ לָהּ - מתן תרומה גדולה לכהן מכל יבול

(יח,יב) כָּל חֶלֶב יִצְהָר וְכָל חֶלֶב תִּירוֹשׁ וְדָגָן רֵאשִׁיתָם אֲשֶׁר יִתְּנוּ לָהּ - תרומה גדולה מכל יבול

בְּאַרְצָם אֲשֶׁר יִבְיֵאוּ - ביכורים (יח,יג) בְּכֹרֵי כָּל אֲשֶׁר בְּאַרְצָם אֲשֶׁר יִבְיֵאוּ - ביכורים

כָּל _____ בְּיִשְׂרָאֵל (יח,יד) כָּל חֶרֶם בְּיִשְׂרָאֵל

כָּל _____ אֲשֶׁר יִקְרִיבוּ לָהּ _____ יִהְיֶה לֶף - בכורות של אדם ובהמה או כסף הפדיון של בכור אדם ובכור בהמה טמאה (יח,טו) כָּל פֶּטֶר רֶחֶם לְכֹל בֶּשֶׂר אֲשֶׁר יִקְרִיבוּ לָהּ בְּאָדָם וּבַבְּהֵמָה יִהְיֶה לֶף - בכורות של אדם ובהמה או כסף הפדיון של בכור אדם ובכור בהמה טמאה

את בכורות הבהמות הטהורות לא פודים אך את בשרם לאחר הקרבת החלב והדם מקבל הכהן

2. מה חייבים הכהנים לשים על בשר הקודשים? (יח,ט) מלח

שכר הלוויים

1. כתוב בפס' "והם ישאו עונם" מה הפירוש "והם ישאו עונם" מי נושא את העון של מי? (רש"י יח,כג) הלוויים ישאו עונם של (ע) ישראל, שעליהם להזהיר הורים מגשת אליהם
 2. לאחר פידוש שכרם של הכהנים, התורה מצווה על עבודת בני לוי במקום בני ישראל ועל שכרם של הלוויים בעבור עבודת הקודש שעושים. מה שכרם של הלוויים מאת בני ישראל? (יח,כד) וגם אדם מישראל יכול לאכול מיתרת הפירות אצל הלוי
 3. התורה מחנכת את הלוויים לתת תרומת מעשר גם בעצמם. כיצד היא קרויה? (יח,כו) מעשר מן המעשר
- הלוויים לא קיבלו נחלה בארץ ישראל ולכן אין להם יבול ולכן הקב"ה מחשיב את תרומתם כאילו הביאו מן השדה. לאחר הפרשת תרומתם של הלוויים, הפירות נחשבים חולין וגם אדם מישראל יכול לאכול מהם